HRVATSKI!
2/2026
CROATIAN!

HRVATSKI!

Časopis za učenje hrvatskog jezika • The Magazine for Learning Croatian

KAKO RAZUMJETI GOVOR BIROKRACIJE?

How to Understand the Language of Bureaucracy?

CROATIAN SPECIALS

- Dva, dvije, dvoje, dvojica
- The Number Two in Croatian
- Ideje za lijep dan u Hrvatskoj
- Ideas for a Beautiful Day in Croatia

NAJBOLJI HRVATSKI GRADOVI (2. dio)

THE BEST CITIES IN CROATIA (Part 2)

Gdje je kvaliteta života najbolja?

Where is the quality of life the highest?

D / HR: 9,90 €
A: 9,90 €
CH: 9,90 SFr

HRVATSKI! 2/2026
Final Issue
Zadnje izdanje

Thank you for your support!
Hvala Vam na povjerenju!

www.hrvatski-a-o.com
www.fluechter-verlag.de

Imprint

Responsible in terms of § 5 TMG:
Owner/Authorised to represent:
Marija Flüchter-Krstulja
Flüchter Verlag, Thurgaustr. 6, 81475 München, Germany

Phone: +49 170 20 38 456
E-Mail: info@fluechter-verlag.de, info@hrvatski-a-o.com
Internet: www.fluechter-verlag.de, www.hrvatski-a-o.com

Proofreading and editing: Croatian: Kristina Ćaćić;
English: Claudia Keller Pilsel

HRVATSKI! 8/2026 – eighth edition
ISSN: 2940-1011

© 2026 Flüchter Verlag, Germany

Advertisement: info@fluechter-verlag.de
The price list Nr. 3 is valid from 01.01.2024.

Copyright:
All written contributions published in this magazine are protected by copyright. Reprints or reproductions of any kind only with the written permission of the publisher.

Photo Credits: Flüchter Verlag; Tourism Board Archives: TZG Samobor, TZG Sveta Nedelja, TZG Križevci, TZG Zagreb, TZG Vukovar, TZG Koprivnica; cooltura-kc.hr; Thomas Riedl, Stephan Gronau, Florian Knežević, Shutterstock and various authors.

Photo on the front page: Varaždin, Shutterstock.
Last page: Flüchter Verlag.

Liability disclaimer:
In the event of incorrect information or mistakes being published in **HRVATSKI!**, liability on the part of the publisher or its staff shall only be considered in cases of gross negligence. **HRVATSKI!** appears twice a year. The obligation to supply does not apply in the event of force majeure and other delays beyond our sphere of influence. Copyright reserved.

Reader Service

Feedback from Readers
We welcome your comments and opinions about our magazine! Please contact our editorial staff with any questions, suggestions or criticisms you may have at:
info@fluechter-verlag.de

.....

Order HRVATSKI!

Would you like to buy a subscription or a single issue?
Our ordering service will be happy to help you:
E-Mail: **info@hrvatski-a-o.com**
Phone: +49 170 20 38 456
Postal address: Flüchter Verlag,
Thurgaustr. 6, 81475 München, Germany

Our service hours:
Monday to Friday, from 8:00 am to 15:00 pm

HRVATSKI!

Missed an issue?
Order single issues at:
www.fluechter-verlag.de
www.hrvatski-a-o.com

HRVATSKI! – 8 Ausgaben

Retail price

Germany / Croatia: digital edition 9,90 €; print edition 11,90 €.
Austria: digital edition 9,90 €; print edition 12,50 €.
Switzerland: digital edition 9,90 sfr; print edition 13,00 SFr.
Other countries: digital edition 9,90 €; print edition 11,90 €.
Print edition only available in Croatian-German version.

All prices include the applicable statutory VAT, plus additional shipping costs.

Fotografije: Flüchter Verlag; Shutterstock

Draga čitateljice! Dragi čitatelju!

SREDNJE Svaki časopis nalik je putovanju. Kada započnemo s radom na novom izdanju, pred nama je mnogo ideja, tema i praznih stranica koje tek trebaju biti ispunjene. Korak po korak, stranica po stranicu, nastaju priče sastavljene od riječi, znanja, iskustava i susreta. A sada smo stigli do posljednje stanice našeg zajedničkog putovanja.

Pred vama je posljednje izdanje časopisa **Hrvatski!**. I u ovom završnom izdanju očekuju vas nova otkrića. Posjetit ćemo razna mjesta, pročitati nekoliko osobnih i inspirativnih priča te nastaviti istraživati najbolje hrvatske gradove. Kroz intervjue s Thomasom Riedlom i Željkom Peranom upoznat ćemo ljude koje povezuje ljubav prema hrvatskom jeziku, glazbi i kulturnoj baštini. Naravno, ni ovaj put ne nedostaju gramatičke teme, jezične vježbe i križaljke koje će vam pomoći da svoje znanje učinite još sigurnijim i bogatijim.

Iskreno zahvaljujemo svima koji su sudjelovali u stvaranju časopisa – autorima, suradnicima, lektorima i svima onima koji su svojim idejama, vremenom i entuzijazmom pomagali da svako izdanje ugleda svjetlo dana. Posebno zahvaljujemo Thomasu Riedlu, autoru dvaju priloga u ovom izdanju, na njegovoj predanosti, kreativnosti i vrijednom doprinosu sadržaju časopisa. Posebna zahvala pripada i vama, našim čitateljima. Vaša znatiželja, podrška i ljubav prema hrvatskom jeziku bili su najveća motivacija za sve što smo stvarali.

Iako je ovo posljednji broj, svako završeno putovanje istodobno je i početak nekog novog putovanja. Zato vam želimo mnogo uspjeha, radosti i novih otkrića na vašem daljnjem putu učenja hrvatskoga jezika.

Hvala vam što ste putovali s nama.

Lijep pozdrav svima,

Marija Flüchter-Krstulja
Urednica

časopis	magazine
biti nalik + D, **nalik je** + D	be like, resemble
putovanje	journey, trip
započeti, perf. **započnem**	begin, start
izdanje	issue, edition
prazan/-zni,-a,-o	empty, blank
tek	yet, only, just
ispunjen/i,-a,-o	filled
korak po korak	step by step
po + A	here: by
nastajati, imp. **nastajem**	arise, emerge; here: take shape
sastavljen/i,-a,-o	consisting of
iskustvo, G pl. **iskustava**	experience
susret	encounter
posljednji,-a,-e	last, final
stanica	station, stop
zajednički,-a,-o	shared, common
završni,-a,-o	final, closing
očekivati, imp. **očekujem**	await; also: expect
otkriće	discovery
osoban/-bni,-a,-o	personal
inspirativan/ vni,-a,-o	inspiring
priča	story
nastaviti istraživati o + L, **nastavim,** perf.	continue researching/ exploring
upoznati, perf. **upoznam**	meet, get to know
povezivati, imp. **povezujem**	connect, link, unite, bring together
baština	heritage
nedostajati, imp. **nedostajem**	be missing, be lacking
jezična vježba	language exercise
križaljka	crossword puzzle
učiniti + I, perf. **učinim**	make, do
sigurniji,-a,-e	here: more confident
bogatiji,-a,-e	richer; here also: more comprehensive
iskreno, adv.	sincerely (also: honestly)
zahvaljivati + D na + L, **zahvaljujem,** imp.	thank (someone) for
sudjelovati u + L, **sudjelujem**	take part, participate in
stvaranje	creation, making
suradnik, pl. **-ci**	contributor
entuzijazam	enthusiasm, here also: commitment
ugledati svjetlo dana, ugledam, perf.	see the light of day; come into existence; make possible
dva (m.n.), G **dvaju**	two, of two
prilog, pl. **prilozi**	contribution
predanost + D, i-decl.	dedication, commitment
kreativnost, i-decl.	creativity
vrijedan/-dni,-a,-o	valuable
doprinos	contribution
sadržaj	content
zahvala	thank
pripadati, imp. **pripadam**	belong; here: go to
znatiželja	curiosity
podrška	support
stvarati, imp. **stvaram**	create, make
iako	although
broj	here: issue (also: number)
završen/i,-a,-o	finished
istodobno, adv.	at the same time
uspjeh	success
radost, i-decl.	joy, happiness
daljnji,-a,-e	further, continued
put	way, path, journey

Projekt „Časopis HRVATSKI! 2/2026“
proveden je uz financijsku potporu
Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.
The project „The Magazine HRVATSKI! 2/2026“
was carried out with the financial support of
the Central State Office for Croats outside the Republic of Croatia.

SADRŽAJ – Contents

ZANIMLJIVOSTI IZ HRVATSKE
Fun Facts about Croatia

6 **Paklinski otoci** S
The Paklinski Islands

8 **Mošćenice i Mošćenička Draga** L
– Pripremio Stephan Gronau
– By Stephan Gronau

9 **Trenutak prave gostoljubivosti** S
– Pripremila Heidi Trunsky-Wagner
A Moment of True Hospitality
– By Heidi Trunsky-Wagner

10 **Naša štala za magarce** S
– Pripremio Florian Knežević
Our Donkey Stable
– By Florian Knežević

UPOZNAJEMO HRVATSKU
Discovering Croatia

12 **NAJBOLJI HRVATSKI GRADOVI (II) – drugi dio** L S T
THE BEST CITIES IN CROATIA (II) – Part 2

14 • **1. Varaždin** L S T

19 • **2. Samobor** L S T

24 • **3. Sveta Nedelja** L S T

29 • **4. Križevci** L S T

35 • **5. Koprivnica** L S T

40 • **6. Vukovar** L S T

TEME
Features

48 **KAKO RAZUMJETI GOVOR BIROKRACIJE?** T J T
Praktični savjeti za razumijevanje birokratskog jezika
HOW TO UNDERSTRAND THE LANGUAGE OF BUREAUCRACY
Practical tips for understanding bureaucratic language

60 **Učenje hrvatskog kroz glazbu:** S T
SVE JE NEKAKO POVEZANO SA SVIME
– Intervju s Thomasom Riedlom
Learning Croatian through Music:
EVERYTHING IS SOMEHOW CONNECTED TO EVERYTHING
– An Interview with Thomas Riedl

69 **Razgovor sa Željkom Peranom:** T
ŽELJKO PERAN – ČUVAR KULTURNE BAŠTINE RAPSKOG DIJALEKTA
– Pripremio Thomas Riedl
An Interview with Željko Peran:
ŽELJKO PERAN – GUARDIAN OF THE CULTURAL HERITAGE OF THE RAB DIALECT
– Interview by Thomas Riedl

79 **IDEJE ZA LIJEP DAN U HRVATSKOJ** L S
– 30 (trideset) ideja kako provesti dan
IDEAS FOR A BEAUTIFUL DAY IN CROATIA
– 30 ideas for how to spend a wonderful day

ZABAVA I IGRE
Fun and Games

11 **Slogovna križaljka** L
– pripremila Heidi Trunsky-Wagner
Syllable Puzzle – Prepared by Heidi Trunsky-Wagner

46 **Križaljka – uz članke o najboljim hrvatskim gradovima** L
Crossword Puzzle – Based on the articles about Croatia´s best cities

Fotografije: Mošćenička Draga: Stephan Gronau; Samoborski fašnik: Edin Tuzlak; Shutterstock

SADRŽAJ – Contents

RAZGOVORI I VJEŽBE
Conversations and Exercises

47 **Točno ili netočno? Vježba uz članke o najboljim hrvatskim gradovima** S
True or false? An exercise based on the article about the best Croatian cities

47 **Svršeni ili nesvršeni glagol? Vježba uz članke o najboljim hrvatskim gradovima** T
Perfective or Imperfective Verb? An exercise accompanying the articles about Croatia's best cities

55 **U ILI NA, PITANJE JE SAD! (II)** ST
IN or ON, That Is the Question! (II)

56 **Izrazi s prijedlogom „u“** ST
Expressions with the preposition "u"

57 **• 1. razgovor: Vrijeme je za kavu** S
• Conversation 1: Time for Coffee

58 **Izrazi s prijedlogom „na“** ST
Expressions with the preposition "na"

59 **• 2. razgovor: U dobrom društvu na kavi** S
• Conversation 2: Enjoying Coffee in Good Company

88 **DVA, DVIJE, DVOJE, DVOJICA…** S
THE NUMBER TWO IN CROATIAN

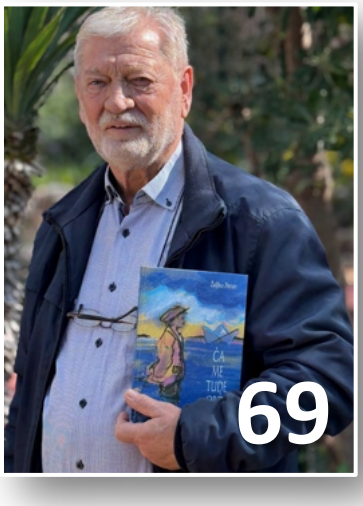
89 **Uspomene s putovanja (I)** S
– Jedan razgovor i različiti oblici broja dva
Travel Memories (I)
– A conversation and the different forms of the number two

90 **DVA, DVIJE, DVOJE U PISANOM JEZIKU** T
THE DECLENSION OF THE NUMBER TWO – dva, dvije, dvoje – IN WRITTEN CROATIAN

90 **Uspomene s putovanja (II)** T
– Dva ista teksta i različiti oblici broja dva
Travel Memories (II)
– Two identical texts and the different forms of the number two

87 **Rješenja –** Answers

OBJAŠNJENJE OZNAKA
Key to symbols

JAKO LAKO J	very easy, A1, with translation
LAKO L	easy, A2 – B1
SREDNJE S	middle, B1 – B2
TEŠKO T	difficult, C1 – C2
JAKO TEŠKO JT	very difficult, C2 administrative language

KRATICE
Abbreviations

pers. – person
m. – masculine
f. – feminine
n. – neuter
sg. – singular
pl. – plural

N – Nominative
G – Genitive
D – Dative
A – Accusative
V – Vocative
L – Locative
I – Instrumental

a – mobile „a“
adj. – adjective
adv. – adverb
i-decl. – i-declension
PP – past participle
imp. – imperfective verb
perf. – perfective verb
reg. – regional
coll. – colloquial

ạ, ẹ, ị, ọ, ụ, ṛ – short stress
a, e, i, o, u, r – long stress

, - A red comma is a comma that would normally not be used in Croatian, but it is used here to help make the sentence easier to understand.

HR Kratka uputa za čitanje

U tekstovima su neke riječi podcrtane. Te riječi se nalaze u popisu riječi pored ili ispod članka i prevedene su na njemački jezik. Popis riječi vam olakšava čitanje i razumijevanje teksta jer ne gubite vrijeme tražeći značenje tih riječi. One su tu – direktno pored teksta koji čitate. Na riječima u popisu je označen dugi (a, e, i, o, u, r) ili kratki naglasak (ạ, ẹ, ị, ọ, ụ, ṛ). Radi jednostavnosti je izostavljena oznaka za uzlazni i silazni naglasak.

HR Podcrtane i obojane riječi

Neke riječi u tekstovima su namjerno obojane u različite boje. To je znak da se te riječi pojavljuju više puta u istom tekstu ili na istoj stranici. I mnogo drugih riječi se u tekstovima pojavljuje više puta, ali su podcrtane samo prvi put. Prije nego potražite neku riječ u rječniku, provjerite jeste li je već pročitali u tekstu i potražili njezino značenje u popisu riječi.

EN Notes for reading

There are words in the texts that are underlined. These words appear in the vocabulary lists beside or under the article and have been translated into English. The vocabulary lists help you read and understand the text and save you the time needed to look up the words you may not know. You will conveniently find them right next to the text you are reading. In the words in the list, the stresses are marked as long (a, e, i, o, u, r) or short (ạ, ẹ, ị, ọ, ụ, ṛ). To keep things simple, the signs for rising and falling intonation have been omitted.

EN Underlined and coloured words

Some words in the texts are intentionally coloured differently. This is a sign that these words appear more than once in the same text or on the same page. Other words also appear several times in the texts, but they are underlined only the first time. Before you look up a word in the dictionary, make sure you haven´t already read it in the text and looked for the definition in the vocabulary list.

Posjetite i naš blog!
Visit our blog as well!

Naša internetska stranica:
Our website:

www.fluechter-verlag.de
oder
www.hrvatski-a-o.com

FLÜCHTER VERLAG

Paklinski otoci
The Paklinski Islands

SREDNJE

Otoci iz pakla ili otoci s borovom smolom?
Islands from hell or islands with pine resin?

Fotografija: Shutterstock

Paklinski otoci, ili lokalno jednostavno nazvani **Škoji**, su skupina otočića ispred grada Hvara na otoku Hvaru. Točnije, nalaze se uz jugozapadnu obalu otoka Hvara.

Paklinski otoci se često nazivaju *Pakleni otoci*, što bi značilo „otoci iz pakla“. Tu odmah zamišljamo zanimljive legende o gusarima koji su se skrivali na tim otocima i koji su za sve ostale brodove bili „pakleni“ i opasni. Ili su otoci bili toliko razvedeni i nemogući za pristajanje brodova pa su zato nazvani „pakleni“ jer su se kapetani ovdje mučili kao da su u paklu? Ili su možda ovi otoci bili „pakleni“ za vrijeme brojnih oluja jer su se na njima razbijali brodovi i završavali „u paklu“?

Međutim, u stvarnosti Paklinski otoci nemaju nikakve veze s paklom. Naziv *Paklinski* potječe od riječi *paklina* koja se na Hvaru koristi kao naziv za borovu smolu. Pridjev od te riječi na otoku Hvaru glasi *pakleni* pa je otuda nastao i nesporazum u značenju riječi.

Ali zašto su otoci nazvani *Paklinski* ili *Pakleni* odnosno „otoci s borovom smolom“? Paklina se nekada davno skupljala s borova na ovim otocima. Zašto? Ta se borova smola koristila kao vodootporni premaz za drvene brodove kao prirodna zaštita od prodiranja vode, truljenja drva i morskih organizama.

lọkalno, adv.	locally
jẹdnostavno, adv.	simply
nạzvan/i,-a,-o	called
škọj (reg. in Dalmatia) = ọtok, ọtočić	island, small island
skụpina	group
tọčnije, adv.	more precisely, more exactly
jugozạpadni,-a,-o	southwestern
nazịvati se, nạzivam se, imp.	be called, be named
znạčiti, znạčim, imp.	mean
pạkao, G **pạkla**	hell
zamịšljati, zạmišljam, imp.	imagine, picture
gụsar	pirate
skrịvati se, skrịvam se, imp.	hide (oneself)
pạklen/i,-a,-o	hellish; reg. in Hvar: made of resin
ọpasan/-sni,-a,-o	dangerous
razvẹden/i,-a,-o	here: indented, rugged
nẹmoguć/i,-a,-e	impossible
prịstajanje brọdova	docking of ships/boats
mụčiti (se), mụčim (se), imp.	struggle, torment, suffer
za vrijẹme	during, at the time of
oluja	storm
razbịjati (se),rạzbijam (se), imp.	smash, break, be wrecked
završạvati, završạvam, imp.	end, finish; here: end up in
međụtim	however, but, nevertheless
stvạrnost, i-decl.	reality
nẹmati (nịkakve) vẹze s + I	have nothing (at all) to do with…
nạziv	name, designation, term
pọtjecati, pọtječem, imp.	originate from, come from
pạklina = **bọrova smọla**	pine resin
prịdjev	adjective
glạsiti, glạsim, imp.	here: be called, be phrased
ọtuda	hence, from there
nạstati, nạstanem, perf.	originate, arise; here: come from
nẹsporazum	misunderstanding
znạčenje	meaning
ọdnosno, adv.	or rather, respectively
nẹkada dạvno	long ago, a long time ago
skụpljati s + G, **skụpljam,** imp.	collect (from); also: harvest
bọr, pl. **bọrovi**	pine tree, pine
vodoọtporan/-rni,-a,-o	waterproof, water-resistant
prẹmaz	coating, layer, protective coating
drịveni brọd, pl. **brọdovi**	wooden boat/ship
prịrodan/-dni,-a,-o	natural
zạštita	protection
prọdiranje	penetration, entering, intrusion
trụljenje	decay, rotting
mọrski organịzam	marine organism

1. VARAŽDIN

LIJEP I MIRAN GRAD
A BEAUTIFUL AND QUIET CITY

LAKO Gdje se nalazi Varaždin? Varaždin je grad na sjeveru Hrvatske. Nalazi se blizu granice sa Slovenijom i Mađarskom. U gradu živi oko 45000 (četrdeset pet tisuća) ljudi.

Po čemu je poznat ovaj grad? Varaždin je poznat po svojoj baroknoj arhitekturi, lijepim parkovima i velikom kulturnom festivalu *Špancirfestu*.

U blizini grada je rijeka Drava i puno prirode. Okolica je mirna i zelena pa ljudi vole šetati, voziti bicikl i provoditi vrijeme na otvorenom.

Zašto je Varaždin tako omiljen? Varaždin je poznat i po svojoj čistoći, sigurnosti i mirnom životu. Ovdje nema gužve kao u velikim gradovima. Ali Varaždin ima sve što ljudima treba – škole, bolnice, trgovine i dobre ceste.

Kako najbolje opisati Varaždin u nekoliko riječi? Varaždin je miran, uredan i šarmantan grad s bogatom poviješću i mnogo zelenila. Zato mnogi misle da je život ovdje bolji nego u drugim gradovima.

nalaziti se, nalazim se	be located	**tako**	so, therefore
sjever, L **na sjeveru**	north, in the north	**omiljen/i,-a,-o**	popular, favourite
blizu + G	near, close to	**čistoća**	cleanliness
granica	border	**sigurnost**, i-decl.	safety, security
Mađarska	Hungary	**život,** G **života**	life
oko + G	around, surrounding; here: approximately	**ima/nema** + G	there is/there isn´t
		gužva	crowds; also: traffic jams, congestion
ljudi, pl.	people		
po čemu	here: for what	**trebati, treba** + D + A (3.pers.sg.) (idiom!)	need; here: people need
poznat/i,-a,-o po + L	known/famous for		
ovaj, ova, ovo	this		
svoj,-a,-e	own, one´s own; here: its	**škola**	school
barokni,-a,-o	baroque	**bolnica**	hospital
arhitektura	architecture	**trgovina**	shop, store
park, pl. **parkovi**	park	**cesta**	road, street
kulturan/-rni,-a,-o	cultural	**najbolje,** adv.	best, the best way
blizina, L **u blizini** + G	vicinity, near	**opisati, opišem**, perf.	describe
rijeka	river	**u nekoliko riječi**	in a few words
priroda	nature	**uredan/-dni,-a,-o**	tidy, neat, orderly
okolica	surroundings	**šarmantan/-tni,-a,-o**	charming, lovely
miran/mirni,-a,-o	peaceful, quiet	**bogat/i,-a,-o**	rich, wealthy
zelen/i,-a,-o	green	**povijest,** i-decl.	history
šetati, šetam, imp.	go for a walk, take a walk	**zelenilo**	greenery, green spaces
voziti bicikl, vozim, imp.	ride a bicycle	**misliti, mislim**, imp.	think
provoditi, provodim, imp.	spend (time)	**bolji,-a,-e**	better
na otvorenom	outdoors	**nego**	than

Fotografije: Shutterstock

ŠTO VARAŽDIN ČINI TAKO POSEBNIM GRADOM?
WHAT MAKES VARAŽDIN SUCH A SPECIAL CITY?

SREDNJE Varaždin je jedan od gradova u Hrvatskoj koji često dobiva pohvale zbog visoke kvalitete života. Iako nije velik kao Zagreb ili turistički razvijen kao Split, Varaždin ima mnogo prednosti koje ga čine posebnim mjestom za život.

Lokalno gospodarstvo je ovdje jako snažno. Ističemo da je Varaždin vodeći grad u Hrvatskoj po broju zaposlenih. Ovaj grad je domaćin velikih firmi poput *Vindije*, poznate prehrambene tvrtke, kao i nekoliko IT kompanija te tvornica za automobilsku industriju. U regiji postoje također industrijske zone.

Cijene nekretnina u Varaždinu su relativno povoljne u usporedbi s obalnim gradovima poput Splita i Dubrovnika.

Što se tiče kulturne ponude, festivali *Špancirfest* i *Varaždinske barokne večeri* nude glazbu, zanimljive ulične performanse i odličnu povijesnu atmosferu.

Zelene površine u okolici Varaždina su predivne. Prošetajte uz rijeku Dravu. Parkovi poput parka odnosno Šetališta Vatroslava Jagića u centru Varaždina oduševit će vas svojim skladom. U Varaždinu se također nalazi i Gradsko groblje Varaždin koje izgleda kao park i zato se smatra jednim od najljepših groblja u Europi. A želite li se nakon šetnje Varaždinom osvježiti i ohladiti? Okupajte se u "Varaždinskom moru" odnosno u *Aquacityju Varaždin* koji se nalazi tri kilometra od centra Varaždina.

Od sportskih objekata tu je *Arena Varaždin*, moderna sportska dvorana za rukomet, košarku, koncerte i druge događaje.

jedan (m.) **od gradova**	one of the cities
jedan,jedna,-o od + G Pl.	one of + pl.
dobivati, dobivam, imp.	get, receive
pohvala	praise, compliment
kvaliteta života	quality of life
iako	although, even though, even if
razvijen/i,-a,-o	developed
prednost, i-Dekl.	advantage, benefit
činiti + I, **činim,** imp.	do, make
gospodarstvo	economy
snažan/-žni,-a,-o	strong, powerful
isticati, ističem imp.	emphasize, highlight
vodeći,-a,-e	leading
po + L	in terms of, by
zaposlen/i,-a,-o	employed
domaćin + G	host (of); here: is home to
firma, G Pl. **firmi** = tvrtka	company, firm
prehrambena tvrtka	food company
IT kompanija = IT tvrtka	IT company
te	and
tvornica	factory
automobilska industrija	automotive industry
postojati, postojim, imp.	exist, be, there is/are
cijene nekretnina, Pl.	property prices
povoljan/-ljni,-a,-o	affordable
usporedba, u usporedbi s + I	comparison, compared to
obalni grad, Pl. **gradovi**	coastal city
poput + G	like, such as
što se tiče + G	as for, regarding

ponuda	offer, offerings
nuditi, nudim, imp.	offer
ulični performans	street performance
povijesni,-a,-o	historical
zelena površina	green area/space
okolica + G	surroundings
prošetati, prošetam, imp.	take a walk
uz + A	along, next to, beside
odnosno	or rather, respectively
Šetalište Vatroslava Jagića	Vatroslav Jagić Promenade
oduševiti + I, **oduševim,** perf.	impress, delight, fascinate
sklad = harmonija	harmony
gradsko groblje	city cemetery
smatrati (se) + I, **smatra (se),** imp.	consider (to be); be considered
jedan,jedna,-o od najljepših	one of the most beautiful
groblje	cemetery
šetnja + I	walk, stroll (through)
osvježiti (se), perf. **osvježim (se)**	refresh oneself, freshen up
ohladiti (se), perf. **ohladim (se)**	cool (down), cool oneself
okupati (se), perf. **okupam (se)**	take a bath, take a swim
varaždinski,-a,-o	from Varaždin
sportski objekt, G Pl. **objekata**	sports facility, sports complex
sportska dvorana	sports hall
rukomet	handball
košarka	basketball
događaj	here: event

VARAŽDIN

Što se tiče zdravstva, opća bolnica Varaždin nudi visoku razinu zdravstvene zaštite, a tu su specijalizirane klinike i brojne ljekarne.

Obrazovanje u Varaždinu je jako dobro razvijeno. Grad ima brojne osnovne i srednje škole, kao i sveučilišta odnosno fakultete. Ovdje ističemo da je Varaždin posebno poznat po osnovnoj i srednjoj glazbenoj školi.

Što se sigurnosti tiče, Varaždin je siguran grad s niskom stopom kriminala.

Javni prijevoz je također vrlo dobro razvijen. Grad je dobro cestovno i željeznički povezan sa Zagrebom i regijom, a lokalni autobusni prijevoz dobro funkcionira.

Zanimljivo je također da su građani Varaždina prema istraživanjima jako zadovoljni životom u svojem gradu. Osim toga Varaždin je proglašen najboljim srednjim gradom za život u Hrvatskoj 2024. (dvije tisuće dvadeset četvrte) godine već treći put zaredom, prema istraživanju *Jutarnjeg lista*, internetske stranice *Gradonačelnik.hr* i agencije *Ipsos*. Sve to pokazuje da Varaždin nije samo lijep grad, nego i odlično mjesto za život.

Zahvaljujući svojoj sigurnosti, kulturnoj ponudi i pristupačnim cijenama, Varaždin je jedan od najboljih izbora za obitelji, studente i sve koji žele miran, ali sadržajan život.

što se tiče + G	as for, regarding
zdravstvo	healthcare
opća bolnica	general hospital
nuditi + A + D, **nudim**, imp.	offer
razina	level
zdravstvena zaštita	healthcare, medical care
specijaliziran/i,-a,-o	specialized
brojan/-jni,-a,-o	numerous, many
obrazovanje	education
razvijen/i,-a,-o	developed
osnovna škola	primary school
srednja škola	secondary school
sveučilište = fakultet	university, college
osnovna glazbena škola	primary music school
srednja glazbena škola	secondary music school
sigurnost	safety
nizak/niski,-a,-o	low
stopa kriminala	crime rate
javni prijevoz	public transport
cestovno, adv.	by road
željeznički, adv.	by rail
povezan/,-a,-o + I (means) s + I (place)	connected (by/through) with
autobusni prijevoz	bus service
građanin, Pl. **građani**	citizen, resident
prema + D	according to
istraživanje	research
zadovoljan/ zadovoljni,-a,-o + I	satisfied (with)
osim toga	besides that
proglašen/i,-a,-o + I	named, declared, voted
srednji grad	here: medium-sized city
zaredom, adv.	in a row
Jutarnji list	„Morning Paper“; Croatian daily newspaper
internetska stranica	website, web page
pokazivati, imp. **pokazujem**	show, prove
zahvaljujući + D	thanks to, due to
pristupačan/ -čni,-a,-o	affordable, accessible
izbor	choice, selection
sadržajan/-jni,-a,-o	here: fulfilling, rich in content

Fotografije: Shutterstock

VARAŽDIN DANAS – POGLED NA KVALITETU ŽIVOTA
VARAŽDIN TODAY – A LOOK AT THE QUALITY OF LIFE

TEŠKO Kada govorimo o gradovima s visokom kvalitetom života, Varaždin se sve češće ističe kao primjer uspješne urbane sredine. Iako manji od metropola poput Zagreba ili Splita, ovaj sjeverni hrvatski grad nudi iznimnu ravnotežu između pristupačnih cijena, funkcionalne infrastrukture i očuvane prirode. U nastavku donosimo pregled pokazatelja koji Varaždin čine poželjnim mjestom za život.

Cijene stambenih nekretnina u Varaždinu su umjerene i stabilne: u lipnju 2025. (dvije tisuće dvadeset pete godine) prosječna cijena nekretnina bila je oko 2300 €/m² (dvije tisuće tristo eura po kvadratnom metru), što je porast od 13,8 % (trinaest zarez osam posto) u odnosu na godinu ranije. Ovaj trend ukazuje na postojan interes za stambenim prostorom, ali bez ekstremnih cijena kao naprimjer u Dubrovniku. Ali pripazite! Cijena stana u centru grada Varaždina biti će viša od navedene prosječne cijene stana.

Ekologija u Varaždinu igra važnu ulogu. Kvaliteta zraka se redovito mjeri što svjedoči o posvećenosti zdravlju građana. Usto, Varaždin je 2024. (dvije tisuće dvadeset četvrte) godine proglašen "Europskim gradom stabala" zbog predanog i stručnog upravljanja urbanim zelenilom te aktivnog uključivanja zajednice u očuvanje okoliša.

Varaždin je dobro prometno povezan s ostatkom zemlje. Grad je cestovno i željezničko središte regije. Javni prijevoz je autobusni, a do kraja 2025. (dvije tisuće dvadeset pete godine) bi na varaždinskim ulicama trebalo voziti 7 (sedam) električnih autobusa. Također bi trebale biti postavljene dvije e-punionice financirane europskim fondovima.

Društveni život je živahan. *Špancirfest* i *Varaždinske barokne večeri* samo su neki od mnogobrojnih događanja u gradu koji odražavaju kulturnu vitalnost.

kvaliteta života	quality of life	**navedən/i,-a,-o**	mentioned
svę čęšće	more and more often	**ekologija**	ecology
ịsticati (se) kao + N, **ịstičem (se)**, imp.	stand out as, be highlighted as	**ụloga**	role
		kvaliteta zraka	air quality
primjer + G	example of	**redọvito,** adv.	regularly
ụspješan/šni,-a,-o	successful	**mjęriti, mjęrim,** imp.	measure
srędịna	here: community	**svjedọčiti,** imp. **svjedọčim**	testify to, be evidence of, demonstrate
ịako	although		
ịznimən/-mni,-a,-o	exceptional	**pọsvećenost** + D, i-decl.	commitment to, dedication to
ravnotęža	balance		
		zdravlje	health
ịzmeđu	between	**ụsto** = uz to	in addition, moreover
prịstupačən/-čni,-a,-o	affordable	**stablo,** G pl. **stabala**	tree
ọčuvan/i,-a,-o	preserved	**prędan/i,-a,-o**	dedicated
prịroda	nature	**strụčən/-čni,-a,-o**	professional
nastavak, L **u nastavku**	continuation, in the following	**ụpravljanje**	management
		zelęnilo	greenery, green space
donọsiti, dọnosim, imp.	provide; here: present	**uključivanje**	involvement, participation
		zajednica	community
pręgled	overview	**očuvanje ọkoliša**	environmental protection
pokązatelj	indicator, factor	**prometno,** adv.	in terms of transport
činiti + I, **činim,** imp.	make	**ostatak,** I **ostatkom,** pl. **ostaci/ostatci**	rest
pọželjən/-ljni,-a,-o	attractive, desirable		
stąmben/i,-a,-o	residential	**cęstovni,-a,-o**	road, road-related
nekretnịna	property, real estate	**žęljeznički,-a,-o**	rail, railway-related
ụmjeren/i,-a,-o	moderate	**srędište**	centre, hub
lịpanj	June	**ełektrični autobus**	electric bus
prọsječən/-čni,-a,-o	average	**pọstavljen/i,-a,-o**	installed, set up
pọrast	increase, rise, growth	**e-puniọnica**	EV charging station
ọdnos, L **u ọdnosu na**	comparison; compared to, in relation to	**finạnciran/i,-a,-o** + I	financed by
		drụštven/i,-a,-o	social
gọdina rạnije	previous year	**živahən/-hni,-a,-o**	lively, vibrant
ukazịvati na + A, **ukązujem,** imp.	indicate, point to, suggest	**mnọgobrojən,-jni,-a,-o**	numerous, many
		događanje	event, happening
pọstojan/i,-a,-o	steady, stable	**odražavati,** imp. **odrążavam**	reflect
stąmbeni prọstor	housing, residential property		
ękstremən/-mni,-a,-o	extreme	**vitalnost,** i-decl.	vitality

Što se tiče digitalizacije, digitalna transformacija grada je u tijeku. Varaždin se istaknuo među srednje velikim gradovima po transparentnosti i digitalnoj dostupnosti javnih usluga. Također sveučilišna i gradska administracija postepeno uvode online usluge, iako nam konkretni statistički podaci nisu dostupni.

Varaždin se, dakle, nameće kao grad koji uspješno spaja funkcionalnost, održivost i kulturu življenja. Njegova postignuća i priznanja potvrđuju status jednog od najpoželjnijih hrvatskih gradova za život. U vremenu kada je kvaliteta života sve važniji kriterij, Varaždin predstavlja izvrsnu alternativu užurbanim urbanim središtima.

digitalizacija	digitalization
transformacija	transformation
tijek, L **u tijeku**	underway; also: in progress
istaknuti (se) po + L, **istaknem (se)**, perf.	stand out for
srednje velik/i,-a,-o	medium-sized
transparentnost, i-decl.	transparency
dostupnost, i-decl.	accessibility
javna usluga	public service
sveučilišni,-a,-o	university
gradska administracija	city administration
postepeno, adv.	gradually
uvoditi, uvodim, imp.	introduce
online usluga	online service
statistički,-a,-o	statistical
podatak, pl. **podaci/podatci**	date, pl. data
dostupan/-pni,-a,-o	available, accessible
dakle	therefore, thus
nametati (se), nametem (se), imp.	emerge as, present itself as, establish itself as
uspješno, adv.	successfully
spajati, spajam, imp.	combine, connect
održivost, i-decl.	sustainability
postignuće	achievement
priznanje	recognition, award
potvrđivati, potvrđujem imp.	confirm, validate
najpoželjniji,-a,-e	most desirable, most attractive
sve važniji,-a,-e	increasingly important
kriterij	criterion
predstavljati, imp. **predstavljam**	represent
izvrstan/izvrsni,-a,-o	excellent
užurban/i,-a,-o	busy, hectic
središte = centar	centre, hub, urban centre

PUTOVANJE KROZ LEGENDE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

A JOURNEY THROUGH THE LEGENDS OF VARAŽDIN COUNTY

SREDNJE Varaždinska županija sa svojim centrom Varaždinom nije poznata samo po lijepim krajolicima, već i po zanimljivim legendama. Kažu da je ovdje boravio i engleski kralj Rikard Lavljeg Srca. U dvorcu Trakošćanu i iznad gustih šuma oko ovog dvorca prema legendi su letjeli zmajevi, a dvorac je najvjerojatnije dobio ime po njima.

U Lepoglavi, mjestu udaljenom od Varaždina oko 30 (trideset) kilometara, čuva se priča o gluhonijemoj djevojci koja je progovorila kada je vidjela vučicu i njezine mlade. U znak zahvalnosti njezin otac je dao sagraditi crkvu, a mjesto je nazvano *Lijepaglava*.

U šumama kod Lepoglave također se nalazi neobični veliki kamen za koji nitko ne zna tko ga je tu postavio. Neki vjeruju da je to drevni oltar iz keltskih vremena.

U Ivancu, mjestu udaljenom od Varaždina oko 20 (dvadeset) kilometra, prema staroj legendi okupljaju se vještice na *Černim mlakama*. A u Varaždinskim Toplicama tri nimfe čuvaju ljekovitu vodu.

Ove legende čine Varaždinsku županiju posebnim mjestom gdje se prošlost, priroda i mašta isprepliću. Putovanje ovim krajem zato nije samo razgledavanje, već i prava pustolovina.

Varaždinska županija	Varaždin County
krajolik	landscape
boraviti, boravim PP **boravio/-la** imp.	stay, reside, spend time
kralj Rikard Lavljeg Srca	King Richard the Lionheart
dvorac	castle
gust/i,-a,-o	dense, thick
letjeti, letim, imp. PP **letio/letjela**	fly
zmaj, Pl. **zmajevi**	dragon
najvjerojatnije, adv.	most likely
dobiti ime po + L, **dobijem,** PP **dobio/-la,** perf.	be named after („get its name from“)
udaljen/i,-a,-o	distant, located from
čuvati, čuvam, imp.	preserve, keep, pass down (story)
gluhonijem/i,-a,-o	deaf-mute
djevojka, DL **djevojci**	girl, young woman
progovoriti, progovorim, perf.	start speaking, begin to speak
vučica	she-wolf, female wolf
mladi, pl.	here: cubs (pl.)
u znak zahvalnosti	as a sign of gratitude
dati, dam, PP **dao/-la**, perf.	give, let; here: have something done
sagraditi, perf.	build, construct
nazvan/i,-a,-o	named, called
neobičan,-čni,-a,-o	unusual
postaviti, postavim, PP **postavio/-la**	place; put, set
drevan/-vni,-a,-o	ancient, very old
oltar, G oltara	altar
keltski,-a,-o	Celtic
Ivanec, L **Ivancu**	place name
okupljati (se), okupljam (se), imp.	gather, assemble, come together
vještica	witch
Černe mlake	Place near Ivanec; „Black Ponds“
nimfa	nymph
ljekovit/i,-a,-o	healing
prošlost, i-decl.	past, history
mašta = fantazija	fantasy, imagination
isprepletati (se), imp. **isprepletem (se)**	intertwine, blend together
razgledavanje	sightseeing
pustolovina	adventure

Fotografije: Shutterstock

KAKO RAZUMJETI GOVOR BIROKRACIJE?

How to Understand the Language of Bureaucracy?

TEŠKO

Jezik službenih dokumenata mnogim je ljudima teško razumjeti – čak i onima kojima je hrvatski materinski jezik. Rečenice su često duge, riječi nepoznate, a stil vrlo formalan i udaljen od svakodnevnog govora. Zbog toga se mnogi ljudi osjećaju nesigurno kada moraju pročitati ili ispuniti neki službeni dokument. No, zašto institucije uopće koriste tako složen jezik? I postoji li način da ga lakše razumijemo?

The language used in official documents is difficult for many people to understand – even for those whose native language is Croatian. Sentences are often long, the words unfamiliar, and the style very formal and far removed from everyday speech. As a result, many people feel uncertain when they have to read or complete an official document. But why do institutions use such complicated language in the first place? And is there a way to understand it more easily?

Fotografija i ilustracije: Shutterstock

Zamislimo tipičnu situaciju: Ivan Marić dolazi u poreznu upravu kako bi predao svoju poreznu prijavu. Dokumenti su pripremljeni, obrasci ispunjeni i čini se da je sve spremno za predaju. No tada službenica pregleda papire i kaže da je potrebno dostaviti dodatnu dokumentaciju jer *„nisu ispunjeni svi uvjeti za utvrđivanje porezne osnovice“*.

Ivan Marić zastaje i pokušava razumjeti što to točno znači. Iako se radi o uobičajenoj administrativnoj proceduri, taj izraz zvuči vrlo stručno i udaljeno od svakodnevnog jezika. I sada Ivan Marić postavlja pitanja poput *„Što još nedostaje?“* ili *„Koji uvjeti nisu ispunjeni*?“ U tom trenutku postaje jasno koliko birokratski jezik može biti zahtjevan, čak i u situacijama koje bi trebale biti rutinske.

Takve situacije nisu rijetkost. Mnogi se susreću s birokratskim jezikom prilikom podnošenja zahtjeva za boravišnu dozvolu, prijave prebivališta, traženja posla ili ispunjavanja porezne prijave. Posebno je teško osobama koje još uče jezik. One često razumiju osnovne riječi, ali ne i njihovo značenje u službenom kontekstu.

Primjerice, u službenom obrascu se može pojaviti pitanje: *„Koja je vaša planirana djelatnost?“* ili *„Iz kojih sredstava podmirujete životne troškove?“* Iako su sve riječi poznate, cijela rečenica može biti zbunjujuća. U svakodnevnom govoru to bi jednostavno značilo: *„Koji posao želite raditi?“* i *„Kako zarađujete novac za život?“*

zamisliti, zamislim, perf.	imagine, picture
porezna uprava	tax administration, tax office
predati, predam, perf., **kako bi predao** (m.sg.)	submit, hand in; in order to submit
porezna prijava	tax return, tax declaration
pripremljen/i,-a,-o	prepared, ready
obrazac, pl. **obrasci** = formular	form
ispunjen/i,-a,-o	filled in, completed
činiti se, čini (mi) **se**	seem; it seems (to me)
spreman/-mni,-a,-o	ready
predaja	submission
službenica	clerk, civil servant, official (f.)
pregledati, pregledam, perf.	check, review, examine
potrebno je…	it is necessary…; one needs…
dostaviti, dostavim, perf.	provide, submit, deliver (documents)
dodatan/-tni,-a,-o	additional
dokumentacija	document, documentation
uvjet	condition
utvrđivanje	determining, establishment
porezna osnovica	tax base
zastajati, zastajem, imp.	pause, stop briefly
iako	although
uobičajen/i,-a,-o	usual, common, normal
administrativna procedura	administrative procedure
izraz	expression, term
stručan/-čni,-a,-o	technical, professional, specialised
svakodnevni jezik	everyday language
postavljati, postavljam, imp.	ask, pose
nedostajati, nedostajem, imp.	be missing, lack
postajati, postajem, imp.	become
birokratski jezik	bureaucratic language, administrative language
zahtjevan/-vni,-a,-o	demanding, challenging
rutinski,-a,-o	routine
rijetkost, i-decl.	rarity, unusual
susretati (se), susrećem (se), imp.	encounter, come across, meet
prilikom	during, on the occasion of, when
podnošenje	submission, filing
zahtjev za boravišnu dozvolu	application for a residence permit
prijava prebivališta	residence registration, registration of residence
traženje posla	job search
ispunjavanje	filling in, completing; here also filing
osoba	person
osnovni,-a,-o	basic, fundamental
značenje	meaning
službeni,-a,-o	official, administrative, formal

primjerice – for example

pojaviti se, pojavim se, perf. – appear, come up

planiran/i,-a,-o – planned

djelatnost, i-decl. – (business) activity, occupation

Koja je vaša planirana djelatnost? – What activity do you plan to carry out? / What is your planned business activity?

sredstvo, G pl. **sredstava** – means, resources

podmirivati, podmirujem, imp. – cover, pay for, meet (expenses)

životni trošak, pl. **životni troškovi –** living expenses, cost of living

Iz kojih sredstava podmirujete životne troškove? – What are your means of supporting yourself? / What means do you have to cover your living expenses?

poznat/i,-a,-o – known, familiar

rečenica – sentence

zbunjujući,-a,-e – confusing

svakodnevni govor – everyday speech, everyday language

zarađivati, zarađujem, imp. – earn (money), make a living

ŽELJKO PERAN

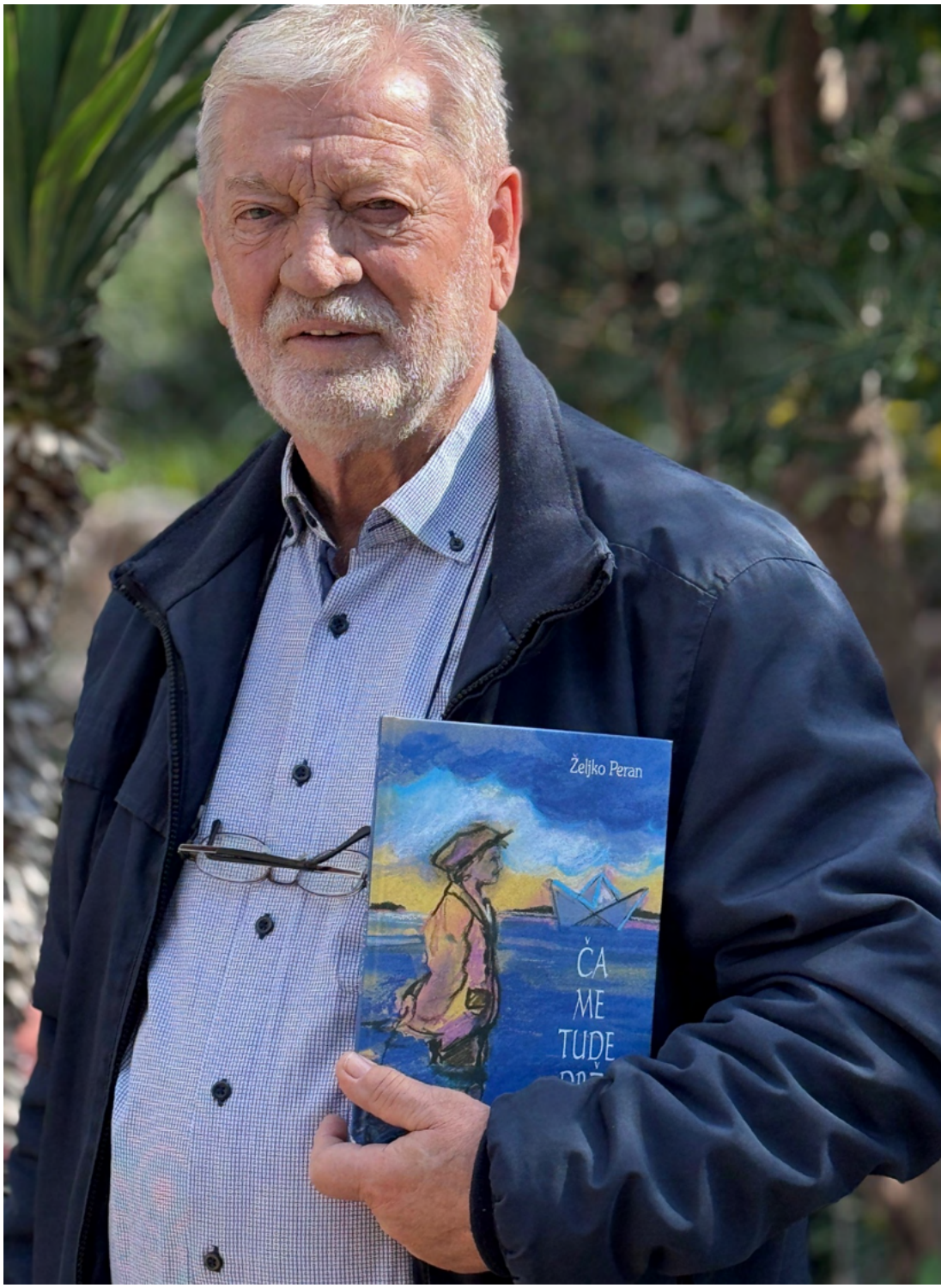
ČUVAR KULTURNE BAŠTINE RAPSKOG DIJALEKTA

GUARDIAN OF THE CULTURAL HERITAGE OF THE RAB DIALECT

TEŠKO

Željko Peran je na Rabu nadaleko poznat po svom predanom angažmanu u očuvanju zavičajne kulturne baštine, a posebno po očuvanju rapskog dijalekta. Tijekom godina napisao je brojne pjesme na čakavsko-rapskom govoru, 2004. godine objavio zbirku „*Ča me tude drži*“. Usto je nakon desetljeća sustavnog rada predstavio i opsežan rječnik „*Požmarane besede*“ („Izblijedjele riječi“ ili „Riječi koje nestaju“) koji je javnosti predstavljen u listopadu 2025. godine. No, tko je zapravo Željko Peran? Upoznajmo ga kroz razgovor.

Željko Peran is well known on the island of Rab for his dedicated efforts to preserve the cultural heritage of his homeland, particularly the Rab dialect. Over the years, he has written numerous poems in the Čakavian dialect of Rab and, in 2004, published a collection called “*Ča me tude drži*”. In addition, after decades of systematic work, he presented an extensive dictionary entitled “*Požmarane besede*” (“Faded Words” or “Words That Are Disappearing”), which was presented to the public in October 2025. But who exactly is Željko Peran? Let’s get to know him through this interview.

IDEJE ZA LIJEP DAN U HRVATSKOJ

IDEAS FOR A BEAUTIFUL DAY IN CROATIA

LAKO + SREDNJE

Život u Hrvatskoj – bilo na moru ili u unutrašnjosti – često se odvija sporije, opuštenije i s više prostora za male užitke. Upravo ti mali trenuci čine razliku i pretvaraju običan dan u poseban. Bilo da ste ovdje na odmoru ili živite svakodnevicu, uz malo znatiželje i otvorenosti lako možete otkriti ljepotu svakog dana. Donosimo vam 30 (trideset) ideja kako provesti vrijeme i doživjeti Hrvatsku na autentičan način.

Life in Croatia – whether along the coast or inland – often moves at a slower, more relaxed pace, with more room for life's little pleasures. It is precisely these small moments that make all the difference, turning an ordinary day into something special. Whether you are here on holiday or going about your everyday life, a little curiosity and an open mind can help you discover the beauty in each day. Here are 30 ideas for how to spend your time and experience Croatia in an authentic way.

HRVATSKI!

HRVATSKI!

Časopis za učenje hrvatskog jezika

The Magazine for Learning Croatian

www.fluechter-verlag.de

www.hrvatski-a-o.com